

HEI TAAS JA MUKAVAA KESÄÄ!

Kuuntelemaani radiokanavaa mukaillen voisin pyrkiä kertomaan KORONAVAPAITA uutisia, se kuulostaa näin lomautetun korvaan ihan hyvältä – ja poikkeavalta kun tietää mitä uutiskanavat ovat viimeiset kuukaudet eeteriin syytäneet.

Joka tapauksessa – hyvään suuntaan ollaan menossa. Saa järjestää kokouksia, tapaamisia, miltei niin kuin ennen koronaa. Laikku avannut ovensa tavallisille miitungeille ja Antikakin avaa ovensa joten TERASSI-ILLATKIN jatkuvat taas heinäkuussa, ensimmäinen 8.7.

Toivottavasti korona ei kenellekään aiheuttanut mitään todella isoja ongelmia. Matkasuunnitelmat piti kevään aikana unohtaa mutta Kreikkakin on taas avannut oviaan – tai rajojaan – joten Kreikka kutsuu myös meitä suomalaisia.

Mitäpä nyt sitten? Pyrimme palaamaan mahdollisimman nopeasti entiseen tai toki parempaan tulevaan, ideoiden syksyä ja talvea. Moni on kysellyt kreikkalaisista Gavrielideksen tuotteista joita kauttamme on saanut ostaa. Koska Laikussa meillä ei ole minkäänlaisia varasto- tai säilytystiloja, emme voi enää entiseen malliin tilata tuotteita. Nyt olemmekin tehneet päätöksen että jäsenet voivat miettiä haluamiaan tuotteita, katsoa vaihtoehtoja Gavrielideksen sivuilta www.filos.fi ja kertomaan niistä meille. Pyrimme toteuttamaan toiveet ja hankinnat yhteistilauksena – toki yksittäisten tuotteiden hankkiminen ei onnistu eli pitää miettiä pakkauskojoja. Kertokaa mikä olisi mieleinen ja kertokaa se allekirjoittaneelle – palataan asiaan mahdollisimman pian.

Tässäpä taas auringontäyteisiä terveisiä, itse palaan töihin elokuussa lomautuksen jälkeen mutta positiivista siinä on että olin VAIN lomautettuna- en irtisanottuna – ja työt jatkuvat.

Olen pitkin kesää ollut mukana kuuntelemassa 'Uskalla innostua' yrityksen koulutuksia ja siellä on tullut vastaan elämän peruskolmio jonka voi toteuttaa kaikessa minkä tekee. Kolmion perusta on TAVOITE joka pitää löytää ja jota kohti haluaa tai haluaisi mennä. Toinen kulma on TOIMINTA – eli etene tavoitetta kohti, pienin askelin mutta eteenpäin. Pienikin askel on enemmän kuin ei mitään. Kolmantena kulmana on IHMISET, mitään ei tarvitse tehdä yksin.

Tämä vain tällainen kuultu ja saatu idea eli mennään mekin tavoitteita kohti, pienin askelin ja eteenpäin. Eikä olla yksin. Halauksin ja tapaamisiin. Martiina

TERASSI-ILTA ANTIKASSA ke 8.7. klo 18.00
Tule mukaan yksin tai ystävän kanssa!

Elokuun terassi-illasta ilmoitetaan myöhemmin.

KARATHEODORIS & PYTHAGORAAN PERINTÖ

Nykykreikassa on ollut valitettavan harvoja kansainvälisesti tunnettuja tieteiden edustajia, ja tieteilijöistä matemaatikot ovat vielä oma lukunsa. Antiikissakin Arhimedes, Pythagoras ja Heron olivat periaatteessa filosofeja, jotka tekivät kyllä tärkeitä matemaattisia keksintöjä. Sittemmin kehittynyt korkeampi matemaattikka on perussivistyksen omaavalle vaikea popularisoidava, joten oppikoulun pitkällä matematiikalla en yritäkään mennä tässä jutussa pintaa syvemmälle.

Konstantinos Karatheodoris on varmasti Nykykreikan kuuluisin matemaatikko. Hän eli miltei koko elämänsä Saksassa, mutta oli silti geeneiltään aito kreikkalainen. Hän syntyi Berliinissä 1873. Hänen isänsä oli lakimies Stefanos Karatheodoris, joka oli fanarioottisukua ja oli Ottomaanivaltakunnan palveluksessa. Äiti oli Despina Petrokokkinou Hiokselta. Perhe muutti 1875 Brysseliin, jonne Stefanos oli nimitetty Ottomaanivaltakunnan lähettilääksi. Brysselissä syntyi tytär Julia, mutta jo 4 vuotta myöhemmin perheen äiti kuoli keuhkokuumeeseen. Tällöin Despinan äiti muutti vävynsä luo, ja huolehti lasten kasvatuksesta apunaan saksalainen lastenhoitaja.

Konstantinos kävi koulua Brysselissä epäsäännöllisesti, mutta siellä hänen kiinnostuksensa matematiikkaan heräsi. Ylioppilaaksi tultuaan hän pääsi opiskelemaan sotilasinsinööriksi. Vuonna 1897 syttyi sota Kreikan ja Ottomaanivaltakunnan välillä, ja se aiheutti vaikean tilanteen, sillä Konstantinos oli itse Kreikan puolella, mutta hänen isänsä edelleen Ottomaanivaltakunnan palveluksessa. Hän hakeutuikin brittiläisiin siirtomaajoukkoihin, ja pääsi insinööriin Egyptiin, jossa hän oli mm. rakentamassa Assiutin patoa ja tutki ohessa pyramideja tehden niillä mittauksia.

Vuonna 1900 hän kirjoittautui Berliinin yliopistoon, ja Göttingeniin 1902, jossa väitteli tohtoriksi 1905. Sitten seurasi dosenttuuri Bonnissa, professuurit Hannoverin ja Breslaun teknillisissä korkeakouluissa ja uudelleen Göttingenissä 1913.

Kartheodoris tutki mm. reaalianalyysiä, mittateoriaa, funktioteoriaa ja loi tieteellisen perustan termodynamiikalle. Hänen kehittämänsä väittämä, Kartheodoriksen konjektuuri on (todennäköisesti) edelleen todistamatta, vaikka monet matemaatikot ovat ahkeroineet sen parissa.

Kartheodoris oli hyvin tunnettu ja arvostettu matemaatikko, jolla oli monta sittemmin kuuluisaksi tullutta oppilasta ja laajat henkilökohtaiset kontaktit. Hän kävi tiivistä kirjeenvaihtoa mm. Albert Einsteinin kanssa ja oli kiinnostunut hänen kvanttiteoria-tutkimuksestaan. Einstein on mm. kirjeissään esitellyt hänelle myös suhteellisuusteoriaansa ja pyytänyt häneltä mielipiteitä ja kritiikkiä sen suhteen. Vastauskirjettä ei ole valitettavasti säilynyt Einstein-kokoelmissa.

Ensimmäisen maailmansodan jälkeen Kartheodoris siirtyi Berliinin yliopistoon. Hänellä oli ajatus perustaa uusi yliopisto johonkin Egean meren alueelle: Konstantinopoliin, Thessalonikiin tai Smirniin. Kun Kreikka oli saanut Sevresin rauhassa hallintaansa Smirnin ympäristöineen, niin pääministeri Venizelos pyysi Kartheodorista perustamaan sinne Ionian yliopiston. Hän suunnitteli sen sijoituspaikan, keräsi kirjallisuutta ja opetusmateriaalia ja värväsi opettajia ja professoreita. Yliopisto ei kuitenkaan koskaan päässyt alkamaan, sillä turkkilaiset valtasivat 1920-22 käydyn sodan päätteeksi Smirnin, joka tuhoutui suurelta osin tuhopoltossa. Kartheodoris pääsi viime hetkellä ja tyhjin käsin pakenemaan erään brittiläisen lehtimiehen kanssa soutuveneellä kreikkalaiseen laivaan.

Smirnin jälkeen Kartheodoris jatkoi professorina hetken Ateenassa, mutta sitten jälleen Berliinissä ja 1924 Münchenissä, jossa kuoli 1950 jäätyään eläkkeelle 1938. Kartheodoris oli yliopistopiireissä haluttu ja kunnioitettu keskustelija, jolla oli laaja ja monipuolinen sivistys. Lapsena oppimansa kreikan, ranskan ja saksan lisäksi hän käytti sujuvasti myös englantia, italiaa, turkkia ja hallitsi antiikin kreikan ja latinan.

Kartheodorisille on omistettu pieni museo suvun kotipaikassa Nea Vyssassa, aivan Kreikan koillisimmassa nurkassa. Vuonna 2009 avattiin myös Traakian Komotnissa hänelle omistettu valtion kustantama museo.

Jukka Laaksonen

Ihana KREETA- Läntinen Hanian alue

Kreetalla melkein 40 vuotta väliin pysyvästi, väliin osa-aikaisesti asunut Merja Tuominen-Gialitaki on jälleen kirjoittanut mielenkiintoisen kirjan Kreetasta. Kirjassa on paljon tietoa Kreetan historiasta, ihmisistä, eläimistä, ruoasta ja juomasta sekä kreetalaisten viettämistä juhlista. Kirjan alussa oleva aakkosellinen hakemisto antaa yksityiskohtaista tietoa monista lomailijan kannalta tärkeistä aiheista kuten kreetalaisten aika-käsitys, elekieli, juomavesi, kahvi, liikennekulttuuri, tavernat, tsikudia jne.

Kirjan sisältämä juhlakalenteri on tekijän mukaan ollut paljon aikaa vievä projekti. Jos esimerkiksi haluaisi osallistua 23.-24.6. pidettävään Johannes Kastajan syntymäjuhlaan, tulisi hakeutua Kissamoksen sataman lähellä sijaitsevaan Damialisin luolaan, joka on yksi ko. juhlan viettopaikoista.

Kirja sisältää myös 14 erilaista ajoreittiä opastuksineen ja karttoineen Hanian läänin alueella. Lukija voi tutustua syrjäisiin kyliin ja niiden historiaan, kaukana maaseudulla sijaitseviin mahtaviin tarvernoihin sekä rotkoihin, rantoihin ja luostareihin. Lisäksi käydään katsomassa 3000 vuotta vanhoja oliivipuita ja ylitetään Aradenan rotko kapeaa kolisevaa siltaa pitkin.

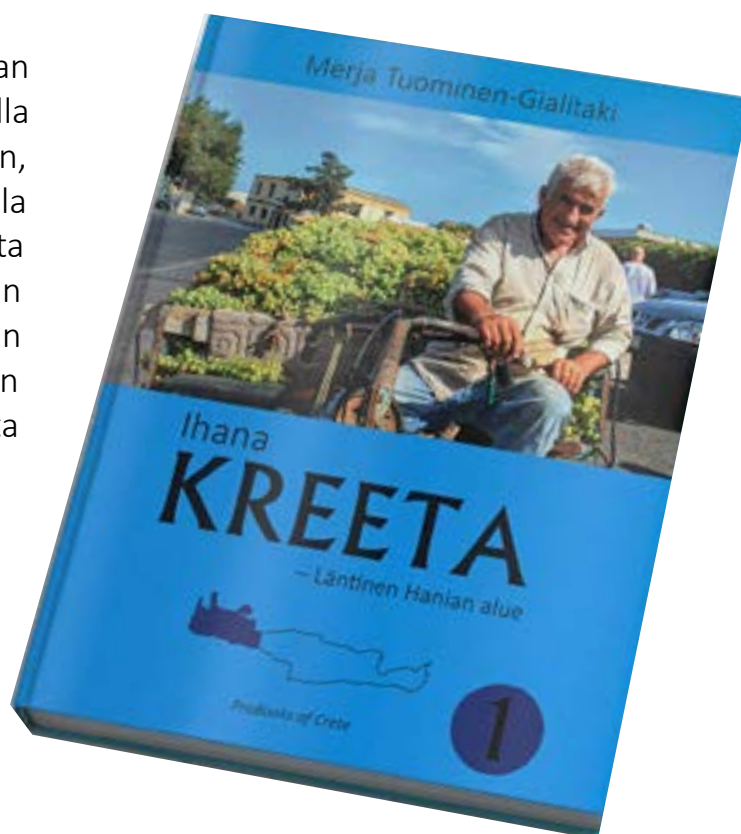
Kirjan lopussa olevasta asiahakemistosta selviää, mitä tarkoittavat esim. *graviera, malvasia, mulperi ja paksimadi*. Nimistöhakemisto luettelee paikkojen ja merkittävien henkilöiden nimet. Takakannen sisältä löytyvät myös kreikan kielen aakkoset. Kirja sisältää lukuisia värikuvia ja sen taitto on tehty tyylikkäästi.

Merja Tuominen-Gialitaki on numeroinut kirjan kanteen merkityllä numerolla 1. Koska Kreetalla on Hanian läänin lisäksi myös Rethimnonin, Iraklionin ja Lasithin läänit, jään innolla odottamaan tulevia painoksia myös muista Kreetan lääneistä! Luen Tuominen-Gialitakin tekstiä mielelläni - se kun on tuttuun tapaan lennokasta ja huumoripitoista. 332-sivuisen kirjan hinta on 32 euroa ja sen voi tilata osoitteesta www.kreetankirjat.fi.

Pekka Lahtinen

www.kreetankirjat.fi

www.kreetanmaku.fi

BIFTEKIA GEMISTA *fetalla täytetyt pihvit*

TARVITSET:

n. 1 kg naudan jauhelihaa
1-2 sipulia
2 valkosipulin kynttä
2 tl raastettua
sitruunan kuorta
2 kananmunaa

TÄYTEEKSI:

fetaa

KORISTEEKSI:

lehtipersiljaa
sitruunaa

1. Sekoita kaikki ainekset fetaa lukuunottamatta tasaiseksi massaksi isossa kulhossa.
2. Paista koepala maistaaksesi suolan. Muista myös että feta tuo suolaisuutta ruokaan.
3. Jaa massa kahtia. Muotoile toisesta puolesta litteitä "pihvejä" ja aseta keskelle pala fetaa. Muotoile toisesta puolesta "kannet" pihveille.
4. Voit muotoilla vielä pihvejä tämän jälkeen kostein läsin tasaisiksi.
5. Paista pihvit melko kuumalla pannulla molemmin puolin ja laita uunivuokaan. Mikäli pannulle jää nestettä, valele pihvit sillä.
6. Tee loppukypsennys uunissa 150 asteessa. Purista halutessasi pinnalle sitruunanmehua ja koristele.

Herkulliset fetalla täytetyt jauhelihipihvit maistuvat myös kesällä vaikkapa salaatin kera. Fetapalan voi laittaa ennen paistamista pihvin sisään kuten reseptissä tai paistaa kaksi erillistä pihviä, ja laittaa sitten lopuksi fetapala näiden väliin. Tyyli on täysin vapaa... ja pihvit maistuvat takuuvarmasti kenelle tahansa!

Teimme näitäkin pihvejä marraskuun kokkikurssilla viime talvena. Tatulle kiitokset mukavista resepteistä. Toivottavasti tapaamme syksyllä kokkikurssin myös merkeissä.

Epic Hellas -viini

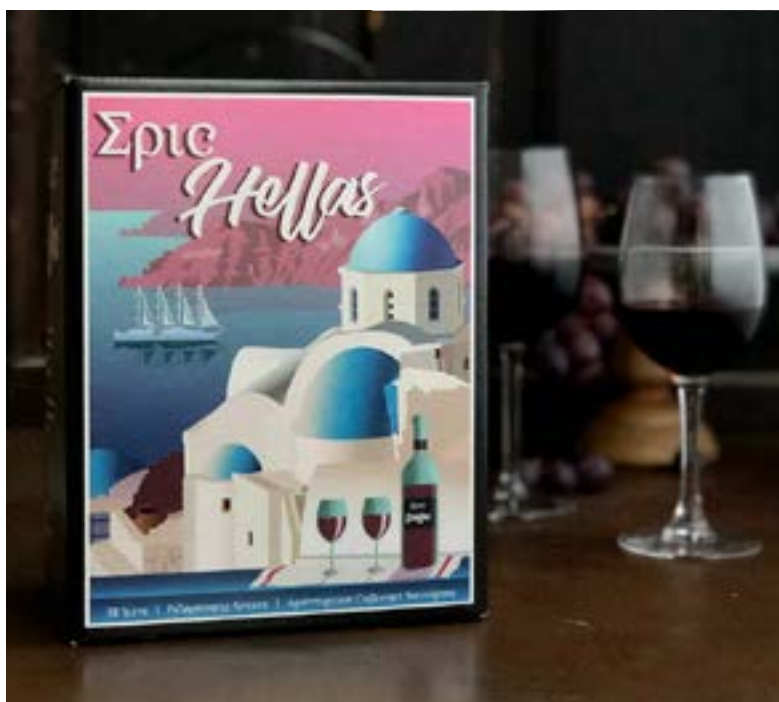
on rantautunut Peloponnesoksen niemimaalta Suomeen.

Epic Hellas on maultaan täyteläinen, keskitanniininen, vadelmainen, kirsikkainen, yrttinen, kevyen oliivinen...Meillä Suomessa Epic Hellas on ensimmäinen kreikkalainen viini, jota on myytävänä hanapakkauksessa.

Lantides Estate on perheomisteinen viinitila, jonka Panos Lantides perusti 1993. Panos Lantides opiskeli enologiksi Montpellierissä, ja myöhemmin hänen kaksi poikaansa päättivät seurata isänsä uraa. Lantideksen suuri missio on valmistaa parhaita mahdollisia viinejä ”antiikin maailmasta”. – Tässä asiassa myös Wine Spector on todistanut heidän onnistuneen.

Viinitila sijaitsee *Nemeassa*, joka on yksi Kreikan kuuluisimmista viinialueista ollen suurin punaisten rypäleiden tuotantoalue. Juuri Nemean suotuisa maaperä ja ilmasto johdattivat Panos Lantideksen ensin keskittymään herkkien alkuperäisrypäleiden viljelyyn, kuten Agiortigitikoon, joka on myös Hellaksen toinen rypäle. Agiortigiogin uskotaan olevan kreikan alkuperäislajike, tosin täyttä varmuutta siitä ei ole.

Agiortitigo-nimi tarkoittaa kirjaimellisesti Pyhän Georgen rypälettä. Nemean seudulla Agiortigitikon viineillä on kutsumanimi *Herkuleksen veri*. Tarina kertoo Herkuleksen nauttineen Agiortitiko-viiniä kukistettuaan Nemean Leijonan tai jopa ennen taistelua antaen voimaa mittelöön. Toisen tarinan mukaan rypäleen alkuperäinen nimi viittaa Pyhän Georgen kirkkoon Nemeassa tai nimi voi viitata marraskuussa joissakin ortodoksisissa maissa sadonkorjuun aikaan juhliittavaan Pyhän Georgen päivään.

Team Lantides on tuottanut Epic Hellaksen Hedonin kanssa.

| www.hedon.fi | www.facebook.com/hedonistiviiniklubi |
Instagramissa @hedonistiviiniklubi ja #epichellas

<https://www.alko.fi/tuotteet/414528/Epic-Hellas-hanapakkaus/>
Epic Hellas viinin tuotenumero: 414528

OLEMMEKO KAIKKI ANTIIKIN KREIKKALAISIA?

02.06.2020- 23.08.2020 pieni näyttelysali, Arkkitehtimuseo, Helsinki

”Olemme kaikki kreikkalaisia”, kirjoitti englantilainen runoilija Shelley Kreikan vapaustaistelujen aikaan 1820-luvulla.

Demokratian, Homeroksen ja Parthenonin kotimaata on vuosisadat pidetty länsimaisen kulttuurin perustana. Myös arkkitehdit ovat lainanneet vaikutteita antiikista lukemattomin tavoin. Temppeleiden lisäksi Kreikasta on löydetty yksinkertainen asuinarkkitehtuuri ja sen pitkä perinne.

Arkkitehtuurimuseon pienen salin kesänäyttely esittelee museon kokoelmien kautta arkkitehtien kohtaamia kreikkalaisen historian ja nykyhetken kanssa. Samalla esiin piirtyy Kreikan merkitys laajempänä kulttuurihistoriallisena ilmiönä. Koska Kreikka oli vielä 1800-luvun lopussa vaikeapääsyinen matkakohde, useimmille käsityksen Hellaasta välittivät Italiassa säilyneet kreikkalaisen kulttuurin monumentit. Näyttelyssä arkkitehtien kokemukset välittyvät omakätisten kirjoitusten ja piirustusten välityksellä. Esillä on myös valokuvia matkoilta.

Näyttelyn on kuratoinut FT Timo Tuomi.

(Tämä teksti lyhennelmä sivustolta www.mfa.fi)

Tutustu Arkkitehtimuseon näyttelyihin:

<https://www.mfa.fi/nayttelyt/>

<https://www.mfa.fi/nayttelyt/arkkitehdin-kreikka/EE>